

Spis treści

Wstęp. Dlaczego warto wspomagać rozwój dzieci? Dla kogo przeznaczona jest ta książka? Kilka słów o „Zestawie zabawek edukacyjnych...”	7
1. Program intensywnego wspomaganie rozwoju dzieci. Co trzeba kształtować w dziecięcych umysłach, o co zadbać, a czego unikać?	11
2. Trzylatek zaczyna chodzić do przedszkola. Problem pozostawiania dziecka w obcym miejscu, pod opieką osób trzecich	21
2.1. Dlaczego maluchy tak trudno przystosowują się do przedszkola?	21
2.2. W jaki sposób można zmniejszyć dramat przystosowania się dziecka do przedszkola?	25
2.3. O sposobach wczesnego przygotowania dzieci do przebywania w obcym miejscu pod opieką osób trzecich	30
3. Jaki jestem? Poznaję samego siebie. Potrafię spełnić polecenia, wykonać zadanie i powstrzymać się od pokus	32
3.1. Jak trzylatki tworzą swoje <i>Ja</i> i co z tego wynika?	32
3.2. Ćwiczenia wspomagające rozwój wiedzy o samym sobie	35
3.3. Rozróżnianie płci. Schemat ciała lalki, misia i różnych zwierząt	43
3.4. Konstruowanie wizerunków ludzi i zwierząt. Dopasowywanie części i składanie ich w sensowną całość	48
3.5. W jaki sposób pomóc dzieciom w kształtowaniu swojego <i>Ja</i> na terenie przedszkola?	53
4. Lepiej poznaję przestrzeń wokół mnie. Potrafię ustalić, co znajduje się za mną, z boku, przede mną. Wiem, co i gdzie powinno być. Chcę pomagać w sprzątaniu	56
4.1. Jak kształtuje się orientacja przestrzenna małych dzieci?	56
4.2. Ćwiczenia wspomagające dziecko w poznawaniu najbliższego otoczenia	59
4.3. Jak pomóc dzieciom poznać przedszkole i wszystko, co znajduje się w sali zabaw?	64
5. Uczę się dobrych manier. Potrafię się ubrać i rozebrać. Umiem siedzieć przy stole i samodzielnie jeść. Wiem, jak się zachować w łazience	67
5.1. Co potrafi roczne dziecko, co umie dwulatek, a co trzylatek?	67
5.2. Jakie nawyki należy kształtować u trzylatków i jak sobie z tym radzić?	68
5.3. Rozwijanie czynności samoobsługowych dzieci w przedszkolu	74

6. Zgrabnie wykonuję różne czynności. Potrafię posługiwać się przedmiotami i nie niszczyć ich. Lepię z plasteliny lub masy solnej. Lubię rysować i bawić się klockami	76
6.1. Dlaczego należy zadbać o rozwój sprawności i koordynacji ruchowej dziecka?	76
6.2. Ćwiczenia wspomagające sprawność fizyczną dziecka i rozwijające współpracę ręki oraz oka	78
6.3. Pierwsze portrety ważnych osób, czyli rysowanie głowonogów	87
6.4. Jak zorganizować zajęcia rozwijające koordynację ruchową dzieci w przedszkolu?	94
7. Rytm pomaga mi zrozumieć i przewidywać. Potrafię dostrzec regularności i korzystam z nich w rozmaity sposób	96
7.1. O roli rytmów w rozwoju dziecka	96
7.2. Ćwiczenia rozwijające zdolność do skupiania się na tym, co się powtarza. Kontynuowanie rytmów	100
7.3. Jak prowadzić zabawy z rytmami w przedszkolu?	108
8. Potrafię łączyć, żeby mieć całość i rozdzielać na części. Lubię budować, układać obrazki i rozmawiać	110
8.1. Jak dzieci tworzą całość (synteza) i wyróżniają w niej części (analiza)	110
8.2. Konstrukcje z klocków	112
8.3. Układane obrazki	116
8.4. Oglądanie obrazków, rozcinanie ich na części i składanie w sensowną całość	122
8.5. Słuchaj i dokończ	126
8.6. Jak wspomagać rozwój analizy i syntezy u dzieci w przedszkolu?	127
9. Interesuję się liczeniem. Wskazuję przedmioty i liczę je tak, jak potrafię	131
9.1. Jak małe dzieci uczą się liczyć?	131
9.2. Liczenie przedmiotów: ćwiczenia wspomagające dziecko w opanowaniu tej ważnej czynności	134
9.3. Jak trzylatek dodaje i odejmuje? Kształtowanie tych umiejętności	136
9.4. Wymiany: „jeden za jeden”	139
9.5. Liczenie palców	142
9.6. Jak małe dzieci uczyć liczyć w przedszkolu?	143
10. Rozpoznaję kolory i nazywam je. Poznaję różne odcienie barw i bawię się nimi	147
10.1. Jak małe dzieci rozpoznają barwy?	147
10.2. Zabawy wspomagające dzieci w rozpoznawaniu i nazywaniu kolorów	149
10.3. Jak uczyć dzieci rozpoznawania i nazywania kolorów w przedszkolu?	154

11. Działam i zmieniam otoczenie, bo chcę wszystko rozumieć.

Pomaga mi to łączyć przyczynę ze skutkiem i przewidywać, co się może stać	156
11.1. O myśleniu przyczynowo-skutkowym małych dzieci	156
11.2. Poznawanie zmian typu: posolić – jest słone, dodać cukru – jest słodkie itp.	159
11.3. Kontrasty: dostrzeganie ich i nazywanie	161
11.4. Co trzeba zrobić, aby było dobrze?	164
11.5. Historyjki obrazkowe	166
11.6. Co trzeba zrobić, żeby misiowi i lalce było lepiej?	168
11.7. Jak wspomagać myślenie przyczynowo-skutkowe maluchów w przedszkolu?	170

12. Klasyfikuję tak, jak potrafię. Lubię łączyć w całość i rozkładać

na części, bo dowiaduję się co do czego pasuje	172
12.1. Jak rozwija się klasyfikacja u małych dzieci?	172
12.2. Ćwiczenia wspomagające rozwój czynności myślowych potrzebnych dziecku do sensownego grupowania przedmiotów	175
12.3. Klasyfikacja w przedszkolu na zajęciach z trzylatkami	180

13. Układam przedmioty w szeregu. Gdy znam kolejność, potrafię

przewidzieć co będzie	182
13.1. Jak małe dzieci uczą się przewidywać?	182
13.2. Codzienne sytuacje sprzyjające dostrzeganiu konsekwentnych serii	184
13.3. Zabawy, które prowokują do ustawiania po kolei i przewidywania następstwa	186
13.4. Jak w przedszkolu układać z dziećmi serie?	196

14. Mam wiele do powiedzenia. Lubię mówić i chcę przekazać to, co ważne.

Mogę wypowiadać się malując palcami, pływając i bawiąc się w teatr	198
14.1. O potrzebie ćwiczeń rozbudzających dziecięcą wyobraźnię i prowokujących do swobodnego wypowiedzenia się	198
14.2. Sytuacje i zabawy wyzwalające u dzieci chęć swobodnego wypowiedzenia się na różne sposoby	201
14.3. Rozbudzanie wyobraźni dzieci w przedszkolu	208

15. Bawię się długo i chętnie. Wiem, co można zbudować z klocków.

Jak nakarmić lalkę i pojechać z misiem na spacer?	210
15.1. Dlaczego niektóre dzieci bawią się zbyt krótko i jak to można zmienić? ...	210
15.2. Zabawy klockami: ja buduję – ty mi pomagasz, ty budujesz – ja ci pomagam	212
15.3. Coraz dłuższe i bardziej złożone zabawy lalką i misiem	213
15.4. Podróże na niby	215
15.5. Piaskowe baby, czyli o zabawach i konfliktach w piaskownicy	215
15.6. Co zrobić, aby maluchy potrafiły bawić się w przedszkolu długo i pięknie?	217

16. Dlaczego przedstawiony w tej książce program i metody można stosować do wspomagania rozwoju dzieci starszych wolniej rozwijających się?	219
16.1. Ważniejsze problemy dzieci zagrożonych ryzykiem nieprawidłowego rozwoju	219
16.2. Jak zorganizować proces uczenia się w sposób przyjazny dla dziecka i tak, aby przyspieszyć tempo rozwoju umysłowego?	225
16.3. Praktyczne wskazówki dotyczące prowadzenia zajęć z dzieckiem zagrożonym ryzykiem nieprawidłowego rozwoju	227
17. Zakończenie. Dlaczego należało napisać tę książkę i opracować <i>Zestaw zabawek edukacyjnych do zajęć z dziećmi?</i>	229
18. Bibliografia	234